

K-2008-TÁMOP-3.1.1-08/1
TÁMOP-3.1.1-08/1-2008-0002

A tanár, mint segítő
Expanzió Humán Tanácsadó
Teljesítési dokumentáció

PÁLYASZOCIALIZÁCIÓ
IV. MODUL
A TANÁR, MINT SEGÍTŐ
TÁMOP 3.1.1. IV. RÉSZ
BUDAPEST, 2010. OKTÓBER 29.

K-2008-TÁMOP-3.1.1-08/1
TÁMOP-3.1.1-08/1-2008-0002

A tanár, mint segítő
Expanzió Humán Tanácsadó
Teljesítési dokumentáció

A TÉMAKÖR FELDOLGOZÁSÁNAK CÉLJA:

- A hallgatók mentálhigiénés felkészítése a főiskolai, egyetemi évekre
- Személyes motivációk tudatosítása a saját élményen alapuló csoportmunkában, a pedagógus pályorientáció feltárása
- A hallgatói szerep helye az egyéni szerep repertoárban
- A pedagógus jelöltek hallgatói identitását erősíteni
- Olyan tapasztalat- és ismeretszerzési lehetőségek biztosítása, melyek segítségével a hallgató pedagógusi pályával kapcsolatos döntését megalapozottabbá és tudatosabbá teheti
- Közösségépítés, együttműködés, az oktatási intézményhez tartozás jegyében
- Modellnyújtás a csoportépítés, együttműködés elősegítésére
- Kommunikációs készségek fejlesztése

A MODULOK TÉMÁJA

- Honnan jöttünk – kik vagyunk – pedagógusnak készülünk
- Saját élmények feldolgozása – szerepük a pályaválasztásban
- A hallgatói szerep sajátosságai
- A pedagógus mint segítő
- Intézményhez való kötődés - az intézmény, amelyhez tartozom

K-2008-TÁMOP-3.1.1-08/1
TÁMOP-3.1.1-08/1-2008-0002

A tanár, mint segítő
Expanzió Humán Tanácsadó
Teljesítési dokumentáció

I. MODULLEÍRÁS

Ajánlott időkeret	90 perc
A modul közvetlen célja	Saját élmények feldolgozásával tudatosítani, ráirányítani a figyelmet a kommunikáció jelentőségére, a segítség különböző aspektusaira, a tanári segítői kompetencia határait, a személyközpontú szemléletre.
A modul témái, tartalma	A segítő hivatás fogalma. A segítség helye a pedagógiai munkában, a segítő kommunikáció jellemzői, hatása. A pedagógus szerep sokszínűsége.
Megelőző tapasztalat	Pályaszocializációs modulok
Ajánlott továbbhaladási irány	
A kompetenciafejlesztés fókuszai	Empátia, figyelem, önismeret, kifejezőképesség, kreativitás, kommunikációs készség
Kapcsolódási pontok	Más kurzushoz: pszichológiai stúdiumok, Modulokhoz: A gyerek megismerése; Tanári terepek, szerepek témakör; A tanulást szervező tanár
Támogató rendszer	- A pedagógus hivatásszemélyisége szerk. Bagdy Emőke in: Hivatás és személyiség. Bagdy Emőke KLTE Pszichológiai Intézet. 1996. Debrecen. 33-39.p. - Buda Béla: A közvetlen emberi kommunikáció szabályszerűségei. Animula, Budapest. 45-114.p. - Sallai Éva: Tanulható-e a pedagógus mesterség? Veszprémi Egyetemi Kiadó - Czike Bernadett: A pedagógus szerep változása. Eötvös József Könyvkiadó. Budapest, 2006 - A tanári mesterképzési szak képzési és kimeneti követelménye 15/2006. (IV. 3.) OM www.nefmi.gov.hu/felsoktatás

K-2008-TÁMOP-3.1.1-08/1
TÁMOP-3.1.1-08/1-2008-0002

A tanár, mint segítő
Expanzió Humán Tanácsadó
Teljesítési dokumentáció

II. MÓDSZERTANI AJÁNLÁS

Olyan csoportban dolgozhatunk a személyességet is igénylő témával, ahol a diákok már ismerik egymást, bizalmi légkör alakult ki közöttük. A többféle gyakorlat (A, B, C variáció) közül azt választjuk, amely az adott csoport dinamikai állapotához, sajátosságaihoz illik. Az időbeosztás az A és B esetre is azonos ütemű.

A hallgatók párokban, kiscsoportokban, illetve egész csoportban dolgoznak. A csoportalakításhoz a konkrét feladatoknál segítséget kapnak.

A tanár, csoportvezető feladata első sorban a facilitálás.

A modul feldolgozása során, a hallgatók által felidézett élmények hozzásegítenek ahhoz, hogy már a képzés elején nyílt diskurzus induljon a pedagógus, mint segítő kompetenciahatáraitól.

A segítség prozociális magatartás, a másik javát szolgálja, önkéntes vállalkáson alapul. A „tanár, mint segítő” fogalmat ebben, a tágabb értelemben is használjuk. Bizonyos foglalkozások, hivatások professzióként művelik a segítséget. A humán segítő területeken (egészségügy, oktatás, szociális szféra, hitélet stb.) dolgozó szakemberek sajátosan, különböző módon ugyan, de a rájuk bízott emberek életét, életének alakulását, életvitelét befolyásolják, segítik. Mindezt személyiségük munkaeszközként való használatával (is) teszik.

„A tanár szakmai felkészültsége birtokában hivatásának gyakorlása során alkalmas:

- a tanulói személyiség fejlesztésére: az egyéni igényekre és fejlődési feltételekre tekintettel elősegíteni a tanulók értelmi, érzelmi, testi, szociális és erkölcsi fejlődését, a demokratikus társadalmi értékek, a sajátos nemzeti hagyományok, az európai kulturális és az egyetemes emberi értékek elsajátítását;

K-2008-TÁMOP-3.1.1-08/1
TÁMOP-3.1.1-08/1-2008-0002

A tanár, mint segítő
Expanzió Humán Tanácsadó
Teljesítési dokumentáció

- tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítésére, fejlesztésére: a tanulói közösségekben rejlő pedagógiai lehetőségek kihasználására, az egyének közötti különbségek megértésének elősegítésére, a közösségekben kialakuló konfliktusok kezelésére, az interkulturális nevelési programok alkalmazására, az együttműködés készségeinek fejlesztésére;” 15/2006. (IV. 3.) OM A tanári mesterképzési szak épzési és kimeneti követelménye. 7. p.

A társadalmi változások növelték az iskola, mint másodlagos szocializációs színtér szerepét. Bővültek a pedagógusok feladatai, a pedagógus, nemcsak mint oktató és nevelő tölt be fontos szerepet, hanem a tanulók egészséges fejlődése érdekében, egyre inkább szükség van a pedagógus problémafelismerő, problémajelző és -közvetítő szerepére is. Gyakran ő az első segítő szakember, akihez a szülők bizalommal fordulnak életviteli, egészségügyi, szociális, nevelési stb.. problémáikkal. Másrészt gyakran a pedagógus érzékeli, tapasztalja meg először, hogy a gyermek olyan helyzetben van, hogy segítségre, támogatásra szorul. A gyermeket, nemcsak mint tanulót, hanem egész személyiséget látja szociális és kapcsolati viszonyaival együtt. Megértéssel, elfogadással, információk átadásával, más szakemberek, intézmények bevonásával is segítenie kell a problémakezelést. Sokféle kapcsolati rendszerben kell helytállnia, de nem veheti át más professziók szerepét, különben gyorsan túlterhelődik.

A segítő tanári szerep túlmutat a „jó” kommunikátor kompetenciáin, megléte szükséges, de nem elégséges feltétele. A Thomas Gordon-féle serkentő és gátló kommunikációs eszközökkel való munka is a személyközpontú szemléletbe való bevezetést, érzékenyítést szolgálja, az elmélyülés más kommunikációval foglalkozó stúdium feladata lehet.

SPECIÁLIS JAVASLATOK AZ ÉRTÉKELÉSEL KAPCSOLATBAN

A hallgatók egymásnak adott visszajelzése énközlésekre épüljenek.

Az értékelés az egyéni visszajelző lapokon és a záró körben történik.

K-2008-TÁMOP-3.1.1-08/1
TÁMOP-3.1.1-08/1-2008-0002

A tanár, mint segítő
Expanzió Humán Tanácsadó
Teljesítési dokumentáció

A MODUL MELLÉKLETEI (FELSOROLÁS)

Pedagógus-melléklet

- P1 A kommunikáció megfigyelésének szempontjai

Diákmelléklet

- D1 - A kommunikációs alapfogalmak
- D2 - A kommunikációt gátló és serkentő tényezők
- D3 - A segítőszerep értelmezése
- D4 - Személyes tanulási napló

K-2008-TÁMOP-3.1.1-08/1
TÁMOP-3.1.1-08/1-2008-0002

A tanár, mint segítő
Expanzió Humán Tanácsadó
Teljesítési dokumentáció

III. MODULVÁZLAT

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I. Ráhangolás, a feldolgozás előkészítése					
I/a A segítés					
A	<p>A hallgatók helyet foglalnak a csoportban és egy-egy mozdulattal üdvözlnek egymást. A tanár felvezeti a témát. Elhangzik a „segítés” szó – mi jut eszünkbe e szó hallatán? Asszociatív gyakorlat A hallgatók leírják egy-egy lapra az asszociációkat. (Mindenki legalább 7 kis lapot kap.) Az egyéni munka után, négy kiscsoport alakul színválasztással. Elhelyezik, csoportosítják a leírt asszociációkat egy-egy plakáton. A falra kifüggesztett plakátok gyors áttekintése után kiemelik a domináns és egyedi fogalmakat.</p>	Ráhangolás a munkára asszociációs láncsal	<p>Frontális munka</p> <p>Egyéni, majd csoportos munka</p> <p>Csoportszóforgó</p>	<p>Színes lapok a csoportalakításhoz Post it lapok</p> <p>Plakát</p>	

K-2008-TÁMOP-3.1.1-08/1
TÁMOP-3.1.1-08/1-2008-0002

A tanár, mint segítő
Expanzió Humán Tanácsadó
Teljesítési dokumentáció

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
	A hallgatók szükség esetén kérdeznek egymástól, tisztázzák a fogalmakat. Beszámolnak arról milyen hangulatban folyt a közös munka 20 perc	Információkezelés Együttműködés			
B	Ábrázoljuk, rajzoljuk le szimbólumokkal mit jelent számunkra a segítség! Az egyéni alkotó munka után a rajzokat mindenki maga elé tartja, a csoport körbejár. A tárlat megtekintése után, az azonos vagy hasonló szimbólum jegyeket használók, kis csoportokat alkotnak, megbeszélik rajzaikat és létrehozhatnak egy-egy közös rajzot. A rajzok kifüggesztése után a csoportok kérdeznek egymástól. Beszámolnak arról, hogyan dolgoztak a csoportban 20 perc	Ráhangolás a munkára képi kifejezéssel Kreativitás Kifejezőkészség fejlesztése	Egyéni, majd csoportos munka Kooperatív munka - képtárlátogatás Csoportszóforgó	A4-es lapok, Toll zsírkréta	papír
C	Alkossuk meg, jelenítsük meg a segítség szobrát! A hallgatók párban dolgoznak, megállapodnak a mozdulatról, mozdulatsorról, amit bemutatnak. A csoport többi tagja visszajelzést ad arról, „kitalálja”	Ráhangolás a munkára megjelenítéssel	Páros, majd csoportos munka		

K-2008-TÁMOP-3.1.1-08/1
TÁMOP-3.1.1-08/1-2008-0002

A tanár, mint segítő
Expanzió Humán Tanácsadó
Teljesítési dokumentáció

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/melléletek	
				Diák	Pedagógus
	<p>hogyan volt a segítő és a segített szerepében. A szereplők megfogalmazzák, hogyan érezték magukat szerepeikben.</p> <p style="text-align: right;">20 perc</p>	<p>Együttműködés Érzékenység, Önismeret fejlesztése</p>			
I/b A pedagógus, mint segítő					
A	<p>A pedagógus, amikor segít olyan, mint ... az orvos, olyan, mint a bíró, mint egy anya, mint egy edző, tudós stb. A csoportban mindenki mondjon legalább egy hasonlatot folytatva a nyitott mondatot. (A tanár is írhat fel metaforákat.) Az elhangzott ötleteket egy plakáton összegzik, majd mindenki elhelyez három szavazatot, ezzel szavazással sorrendet alakítanak ki a fogalmak, a szerepek között. Megbeszéljük, hogy milyen helyzetekben van szükség az adott segítő szerepre. A tanár segít abban, hogy a hallgatók lássák a pedagógushivatás, mint segítő hivatás és a többi humán segítő hivatás közötti hasonlóságot és különbséget</p> <p style="text-align: right;">20 perc</p>	<p>Gondolatébresztés</p> <p>Érzékenyítés</p>	<p>Asszociációs kör Egyéni, majd csoportmunka</p>	Papír, toll	

K-2008-TÁMOP-3.1.1-08/1
TÁMOP-3.1.1-08/1-2008-0002

A tanár, mint segítő
Expanzió Humán Tanácsadó
Teljesítési dokumentáció

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/melléletek	
				Diák	Pedagógus
II. Új tartalom feldolgozása					
II/a Hogyan segíthet a tanár?					
A	Idézzünk fel olyan helyzeteket, amikor tanárunkat segítőként éltük meg. Rövid imaginatív gyakorlat 5 perc A felidézett helyzeteket kis csoportban megbeszélik a hallgatók, majd eldöntik, hogy melyik jelenetet mutatják be a csoportnak. Bemutató. és A bemutatás előtt átolvassák a D1 mellékletet, és az éppen nem játszó hallgatók megfigyelési szempontokat kapnak. 20 perc	Érzékenyítés A kifejezőkészség fejlesztése Szerepértelmezés differenciálása Hitelesség Együttműködés	Egyéni munka Dramatikus megjelenítés	D1 Kommunikációs alapfogalmak	P1 A kommunikáció megfigyelésének szempontjai
II/b A segítő kommunikáció					
A	A hallgatók elemzik, hogy mi jellemezte a diák és a tanár kommunikációját az adott jelenetekben – a jelenetek reflektálása Megkapják a D2 mellékletet is és az egyes csoportok más-más szempontból elemzik a segítő kommunikációját (verbális csatorna, nonverbális csatorna illetve a kommunikációt serkentő vagy gátló megnyilvánulások. Ezekben belül ki-ki címszavát	A kommunikációs csatornák tudatos észlelése Feltárni, bemutatni a „tanár mint segítő” fogalmának eltérő	Kooperatív tanulás csoportmunka	D2 A kommunikációt gátló és serkentő tényezők	P1 A kommunikáció megfigyelésének szempontjai

K-2008-TÁMOP-3.1.1-08/1
TÁMOP-3.1.1-08/1-2008-0002

A tanár, mint segítő
Expanzió Humán Tanácsadó
Teljesítési dokumentáció

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/melléletek	
				Diák	Pedagógus
	választ magának pl.: testtartás, hangszín stb. Visszajelzést adnak a másik csoportok bemutatására 20 perc	értelmezéseit. Önkifejezés fejlesztése			
B 20'	A hallgatók kerekasztal módszerrel összegyűjtik a segítő kommunikáció jellemzőit, majd a D2 melléklet alapján kiegészítik Példamondatokat alkotnak tanár diák helyzetben. Ezeket két-két szereplő felolvassa, a hallgatók besorolják a kommunikációt serkentő vagy gátló megnyilvánulások közé. A D2 melléklet segítségével bemutatnak közlés tartalmát erősítő és gyengítő változatokat. 20perc	Kommunikációs készség fejlesztése Empátia fejlesztése	Kooperatív tanulás Kerekasztal Csoportszóforgó Dramatikus megjelenítés	D2 A kommunikációt gátló és serkentő tényezők	P1 kommunikáció megfigyelésének szempontjai A
III. Az új tartalom összefoglalása, ellenőrzés és értékelés					
III/a Összefoglalás					
A	Mit jelent a pedagógus segítő szerepe szűkebb és tágabb értelemben A csoport két részre oszlik és fogalmakkal vagy szimbólumokkal meghatározzák, hogy miként jelenik meg a pedagógus munkájában a szűkebb és	Összegzés	Kooperatív munka Plakátkészítés	Plakát, toll	

K-2008-TÁMOP-3.1.1-08/1
TÁMOP-3.1.1-08/1-2008-0002

A tanár, mint segítő
Expanzió Humán Tanácsadó
Teljesítési dokumentáció

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
	tágabb értelemben vett segítő szerep az iskolai munkában. (Elhagyható, ha a metaforák segítségével alaposan feldolgozták a témát.) 10 perc				
III/b Értékelés					
A	Személyes tanulási visszajelzés kitöltése 5 perc Mit viszel el a mai alkalomból mint diák és mint leendő pedagógus? Rövid reflexió 5 perc	A foglalkozás lezárása Tudatosítás Önreflektivitás		D4 (Személyes tanulási napló)	

K-2008-TÁMOP-3.1.1-08/1
TÁMOP-3.1.1-08/1-2008-0002

A tanár, mint segítő
Expanzió Humán Tanácsadó
Teljesítési dokumentáció

MELLÉKLETEK

TANÁRI MELLÉKLET

P1 A kommunikáció megfigyelésének szempontjai

- Kérjük meg a hallgatókat, hogy a D1 melléklet alapján válasszanak ki egy-egy megfigyelési szempontot, vagy cédulákra írva adjunk ki kulcsszavakat.
- Mimika, tekintet, gesztusok, testtartás, térköz, hangerő, hangszín, hanglejtés, kézmozdulat, metakommunikatív jelek változása stb.
- Az interakció megfigyelése első sorban a kommunikációs csatornákra, a metakommunikációra és ne a szóbeli közlés tartalmára irányuljon.

DIÁK MELLÉKLET

D1 Kommunikációs alapfogalmak

Kommunikációs csatornák - alapfogalmak

A **szóbeli**, verbális csatornán át kerülnek közvetítésre a tartalmi szint információi. Ugyanakkor a szóbeliség számos eleme: a szavak kiválasztása, sorrendjük, a kommunikációban résztvevők viszony szintjéről is sok információt nyújt.

K-2008-TÁMOP-3.1.1-08/1
TÁMOP-3.1.1-08/1-2008-0002

A tanár, mint segítő
Expanzió Humán Tanácsadó
Teljesítési dokumentáció

A **nem szóbeli** csatornán át rengetegféle jellel kommunikálunk:

- a mimikával	- gesztusokkal
- a tekintettel	- testtartással
- vokális kommunikációval	- térközsabályozással
hangerő	- kulturális szignálokkal:
hangszín	testalkat
hanglejtés	testszínek
tempó, stb.	frizura
	illat
	öltözet, stb.

A **nem szóbeli** kommunikációhoz tartoznak az üzenetek sorrendjét, tempóját befolyásoló "technikai" jellegű elemek is, pl.:

- szemöldök-felvonás
- testtartás változtatás
- kézmozdulat
- hümmögés
- bólogatás

K-2008-TÁMOP-3.1.1-08/1
TÁMOP-3.1.1-08/1-2008-0002

A tanár, mint segítő
Expanszió Humán Tanácsadó
Teljesítési dokumentáció

A nem szóbeli csatornákon át történik többségében az érzelmek kinyilvánítása, a szóbeli kommunikáció aláfestése, támogatása, bizonyos ősi szimbólumok mozdulatban, testtartásban, mimikában való kifejezése: a viszonyról szóló kommunikáció.

A nem szóbeli kommunikáció árulkodik belső tulajdonságainkról, pl. feszültségtűrő képességünkről, sikerorientáltságunkról, a másokhoz való együttműködő vagy inkább versengő odafordulásunkról, szociális helyzetünkről.

A két szint és a két csatorna egymást állandóan kiegészítve mindig jelen van az emberi kommunikációban.

A metakommunikáció közvetíti a kommunikáló felek közötti személyes viszonyrendszert és a személyiség érzelmi viszonyulását.

D2 A kommunikációt gátló és serkentő tényezők (Thomas Gordon nyomán)

• **Megoldási javaslatok**

1. Utasítás, parancsolás

Megmondani a másiknak, mit csináljon, vagy mit ne.

2. Figyelmeztetés, fenyegetés

Megmondani, hogy mi lesz a következménye, ha valamit csinál.

3. Prédikálás, moralizálás

Megmondani, hogy mit illene, vagy kellene tennie.

K-2008-TÁMOP-3.1.1-08/1
TÁMOP-3.1.1-08/1-2008-0002

A tanár, mint segítő
Expanzió Humán Tanácsadó
Teljesítési dokumentáció

---

4. Tanács, megoldási javaslatok

Megmondani, hogy kell a problémát megoldani, javasolni, ellátni válaszokkal.

• **Értékelő üzenetek**

5. Kioktatás, logikai érvelés

Tényekkel, információval, saját véleménnyel befolyásolni.

6. Ítélezés, kritizálás, hibáztatás

Negatív értékelést adni.

7. Kifigurázás, megbélyegzés

Megszégyeníteni a másik embert

8. Értelmezés, elemzés

Megmondani, mi lehetett az oka a tetteinek, diagnózist adni róla, „kifigyeltetek”

9. Faggatózás, kérdezősködés

Okok, előzmények keresése, melyek révén a segítő (!) megoldhatná a problémát.

• **Elterelő üzenetek**

10. Dicséret, egyetértés

Felkínálni egy pozitív megítélést, egyetértésről biztosítani

11. Együttérzés, vigasztalás

K-2008-TÁMOP-3.1.1-08/1
TÁMOP-3.1.1-08/1-2008-0002

A tanár, mint segítő
Expanzió Humán Tanácsadó
Teljesítési dokumentáció

Megpróbálni jobb kedvre deríteni, tagadni az érzések komolyságát

12. Elterelés, humorizálás

Megpróbálni elvonni a másikat (vagy magunkat) a problémától, elhülyéskedni, félretolni az egészet.

A kommunikációt serkentő eszközök

• **Passzív figyelem**

> Csend, odafordulás

> Megerősítő reakciók (bólogatás, hümmögés)

> Ajtónyitogatók („figyelek”, „hallgatom”, szívesen beszélgetnék erről önnel/veled”)

• **Aktív hallgatás, avagy értő figyelem**

Ismétlés

A másik által elmondottak, vagy egy részük megismétlése.

Újrafogalmazás

A másik által elmondottak ismétlése más szavakkal.

Kiemelés

A másik által elmondottakból egy részre, vagy több téma közül egyre adott visszajelzés

Összefoglalás, sűrités

Egy hosszabb részből a "lényeg" visszajelzése, vagy 'több téma egybefonása. A sűrités töményebb, mint az összefoglalás

K-2008-TÁMOP-3.1.1-08/1
TÁMOP-3.1.1-08/1-2008-0002

A tanár, mint segítő
Expanzió Humán Tanácsadó
Teljesítési dokumentáció

- Érzés megfogalmazása

A másik által nem mondott, benne lévő érzés kimondása.

- Képek, szimbólumok használata

A sűrítéshez hasonló eszköz, sok dolog képeit sűrítjük egybe, tükörként ezt adjuk vissza.

- **Én - feltárás**

A segítő saját érzéseinek kimondása. Csak akkor alkalmazzuk, ha valóban az ő szükségleteit szolgálja és nem a megkönnyebbülésünket!

- **Kérdések**

- Nyitott kérdés

A kérdőszóval kezdődő kérdések, amikre bővebben tud válaszolni, nem csak igen-nemmel.

- Tisztázó kérdés

A másik által elmondott dolgokra kérdezek rá ezzel, amikor valamit nem értek. Nem hoz be új témát, nem irányít.

D3 Segítő szerepek értelmezése

A pedagógus szerep változásaival kapcsolatos kutatások megállapításaiból idézünk.

A

A vizsgálat arra keresett választ, hogy milyen tanár tulajdonságok alapján tartják a diákok tanáraikat igazságosnak:

K-2008-TÁMOP-3.1.1-08/1
TÁMOP-3.1.1-08/1-2008-0002

A tanár, mint segítő
Expanzió Humán Tanácsadó
Teljesítési dokumentáció

„A diákok nagy jelentőséget tulajdonítanak a pedagógusok jó szándékának, pozitív, bizalmat sugárzó attitűdjének. Olyan tulajdonságokat emelnek ki, és hoznak összefüggésbe az igazságossággal, amelyek első sorban az irántuk való érdeklődést, segítő szándékot, törődést, és bizalmat fejezik ki.”

Czike Bernadett: A pedagógus szerep változása. Eötvös József Könyvkiadó. Budapest, 2006

111. p.

B

A vizsgálat arra keresett választ, milyen tényezők alapján tartják segítő szándékúnak a diákok tanáraikat

„A pedagógus segítő szándékának megítélése nagyon kevésbé függ össze a megfelelő érdemjegy adásával.” U.ott.93.old.

C

A vizsgálat arra keresett választ milyen képet alkotnak magukról a pedagógusok

„Pedagóguskép saját elvárások alapján segíteni tudó, a diákokat megértő, emberi értékeket közvetítő, érdekes, jó hangulatot teremtő, változni tudó, őszinte, empátikus, hiteles, önállóságra nevelő, nyitott, fejlődni tudó tanár képe.”

u.ott. 66.old.

K-2008-TÁMOP-3.1.1-08/1
TÁMOP-3.1.1-08/1-2008-0002

A tanár, mint segítő
Expanzió Humán Tanácsadó
Teljesítési dokumentáció

D4 Személyes tanulási napló

„Pillanatfelvételek” a mai történésekről

Élmények, belátások, kérdések

5 perces visszajelzés

1. Mi tetszett, mi nem tetszett, mi hiányzik?
2. Magamról és másokról szerzett tapasztalatok, érzések:
3. Az volt számomra a lényeg:
4. Ötletek, témák, kérdések amelyekről szeretnék elgondolkodni, többet tudni:
5. Feladataim:

Dátum: